Вуhы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

№ 106 (4742)
ПЯТНИЦА
ИЮНИИН 1
1945 он

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэ

Үбhэхуряалга эхилхэ болзор бүри ойротожо байна. Энээндэ эрхимээр бэлэдхэээд, колхозно hүрэг малаа садхалан ба шэмэтэй hайн тэжээлээр хангажа, тоо толгойень олошоруулан, ашаг шэмыень арбидхая!

Үбhэхуряалгын бэлэдхэлые шамдуулха

«ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой хүдэлмэри тухай» тогтоол соогоо партиин Центральна Комитет болбол хүдөө-ажалай гол hалбари болохо малажалые хүтэлбэрилхэ талаар республикын партийна, советскэ органуудай ехэхэн дутагдалнуудтай байhые тэмдэглээ hэн.

Адуу малай тоо толгойн хороhон, тэрэшэлэн ашаг шэмынь доошолhон, олон малай hүбайрhан ябадал ехэнхидээ тэжээлэй бата бэхи базын байгуулагдаагүйhөө болоо гэжэ «ВКП(б)-гэй Бурят-Монгол обкомэй хүдэлмэри тухай» партиин Центральна Комитедэй тогтоол ба ВКП(б)-гэй обкомэй XIX пленумэй шиидхэбэри соо бэшэгдэhэн байгаа.

Тиин, республикын партийна, советскэ болон газартаряалангай органууд дээрэхи тогтоолнуудые хэр зэргээр дүүргэжэ байнаб гэжэ хараад үзэхэдэ, бүтээгдэhэн юумэ, плангаа үбhэхуряалгада бэлэдхэлээр, тон бага байха юм. Үбhэхуряалгын машинануудые заhабарилха талаар ВКП(б)-гэй обкомой бюрогой 1945 оной январиин 3-ай тогтоолоор үгтэhэн даалгабаринууд мүнөө хүртэр дүүргэгдэнэгүй. Косилка, морин тармуур ба бусад гар хэрэгсэлнүүдые бэлэдхэхэ хүдэлмэриие ябуулhан баримтанууд тээтойхон байха юм. Республикын машинно-тракторна станцинууд сенокосилка, тармуур ба силосорезка, гэхэ мэтын олон тооной оньhото машина зэмсэгүүдые заhабарилха байhан аад, энээниие эхилээдүй байhаар.

Тэрэшэлэн үбhэхуряалгын түсэб зохёохо, тэжээл бэлэдхэхэ даалгабаринуудые байгуулхаа бригада, звенонуудые эмхидхэхэ болон бусад хэмжээ-ябуулганууд ехээр хожомдуулагдажа байха юм.

hаяхан БМАССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй обкомой бюро болбол «Үбhэхуряалга болон силос даралгада бэлэдхэхэ ба тэрэниие үнгэргэхэ тухай» асуудал зүбшэн хэлсэжэ, дээрэ дурсагдаhан дутуунуудые элирүүлбэ. Тиихэ зуураа, республикын колхозуудаар үбhэхуряалга болон силос даралгада бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые дүүргэхэ ябадал ойрын үдэрнүүдтэ шиидхэхэ хэмжээнүүдые абахыень Наркомзем, аймгүйсэдкомууд ба ВКП(б)-гэй айкомуудые уялгалhан байна.

Сенокосилка, морин тармуур, силосорезка ба бусад үбhэхуряалгын хэрэгсэлнүүдэй бэлэдхэлые колхоз бүхэн байгша оной июниин 20 хүртэр дүүргэхэ уялгатай. Тиихын түлөө колхозууд бии байгаа бүхы дархашуулаа үбhэхуряалгын машина зэмсэгүүдэй заhабарилгада табижа, социалистическэ мүрысөөнэй үндэhэ hуури дээрэ тэдэнэрэй ажал хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэ ушартай. Мүн машина зэмсэгүүдэй заhабарилгын табан үдэрэй график колхоз, бригада бүхэндэ зохёожо, тэрэниие заатагүй дүүргүүлхэ ябадал хангаха шухала.

БМАССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй обкомэй бюро болбол байгша оной июниин 20 хүртэр силос дараха нүхэнүүдые заhабарилха ба шэнээр малтаха, үбhэхуряалгын хүдэлмэринүүдтэ ябаха мори унаануудые июниин 10-hаа эхилжэ ондоо хүдэлмэринүүдhээ сүлөөлөөд, түхэреэн сүүдхэ соо адуулха, июниин 15 хүртэр колхоз, МТС, тракторна ба тарияанажалай бригада бүхэндэ үбhэ хуряалгын түсэб зохёожо тэрэ түсэбүүд соогоо хүдэлмэришэ хүсые зүбөөр хэрэглэхэ ябадал хараалалсахыень республикын Наркомзем, аймгүйсэдком ба ВКП(б)-гэй айкомуудые уялгалhан байна. Тэрэшэлэн июниин 20-hоо 25 болтор үбhэхуряалтада колхоз болон МТС-үүдэй бэлэдхэлые шалгажа тушаан абаха комисси байгуулаад, энэнэй хүдэлмэриин дүнгые аймгүйсэдкомой заседани ба ВКП(б)-гэй айкомой бюро дээрэ зүбшэн хэлсэхэ ёhотой гэжэ БМАССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй обкомой бюрогой тогтоол соо заагдаба. «Үбhэхуряалга болон силос даралгада бэлэдхэхэ ба тэрэниие үнгэргэхэ тухай» тогтоол соогоо БМАССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй обком болбол МТС, колхозуудаар бии байгаа бүхы машина зэмсэгүүдые үбhэнэй ба силос даралгын хүдэлмэринүүдтэ бүгэдыень хэрэглэхыень МТС-үүдэй директорнууд ба колхозуудай түрүүлэгшэнэрые уялгалаа.

Мүнөө жэлэй сагай уларил hайн байна. Тиимэдэ республикын колхозууд үбhэхуряалгые эртэнhээ эхилхэ аргатай байhаниинь hэжэггүй. Мүнөө үедэ үбhэхуряалга ба силос даралгада бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүд хаа-хаанагүй энэ гэhээр ябуулагдаха зэргэтэй.

Косилка, морин тармуур ба гар хажуур, гар тармуур болон бусад шухала хэрэгсэлнүүд hаяын үдэрнүүдтэ эрхим шанартайгаар заhабарилагдажа комиссинуудта тушаагдаха ёhотой.

Үбhэхуряалгын машина зэмсэгүүдэй заhабарилгада запасной часть болон элдэб хэрэгсэлнүүд ехэ хэрэгтэй байна. Тиимэдэ республикын ажаүйлэдбэриин предприятинууд колхозуудта иимэ хэрэгсэлнүүдээр туhалха уялгатай.

Шэмэтэ тэжээл болохо силос даралгые зарим газарнуудаар тоодоггүй ябадалнуудта эсэс табиха хэрэгтэй. Аймагуудтахи партийна, советскэ, газартаряалангай органууд МТС-үүдэй директорнууд ба колхозой түрүүлэгшэнэр болбол таряахуряалгын эхилтэр силос дараха түсэб заатагүй дүүргүүлхэ ябадал хангаха байна.

Үбhэхуряалгада бэлэдхэлэй эдэ үдэрнүүдтэ герасимовска ба луговодческо звенонууд улам эршэтэйгээр хүдэлмэрилжэ, республикын солото луговодууд Герасимов (Сэлэнгэ), Идамжапов (Зэдэ), Бадмаев (Хэжэнгэ) гэгшэдэй дүй дүшэлөөр энэ жэлдэ үбhэнэй үндэр ургаса хуряахын түлөө эрид шангаар тэмсэхэ зэргэтэй.

Партийна, советскэ, газартаряалангай орган ба МТС, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд адуу малаа олошоруулан, ашаг элзыень дээшэлүүлжэ, манай республикын парторганизациин урда ВКП(б)-гэй ЦК -гэй табиhан зорилгонууд ба ВКП(б)-гэй обкомой XIX пленумэй тогтоолые бэелүүлхын түлөө бүгэдэниитын хүсые үбhэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэринүүдтэ элсүүлэн, энэ жэлэй үбhэхуряалгын түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ, валова сборынь али болохоор дээшэлүүлхэ хэмжээнүүдые эртээнhээ хараалха уялгатай.

Германиие ээлхэ тушаа Хиналтын Совет тухай

Союзна державануудай Правительствонуудай хоорондоо хэлсэhэнэй ёhоор, hаяханаар Советскэ Союзай, Великобританиин, Америкын Холбоото Штадуудай болон Франциин Верховно Командованинуудай түлөөлэгшэдhөө Хиналтын Совет байгуулагдажа, тэрэ хадаа Германиие ээлхэ үедэ союзна державануудай дээдэ засагые бэелүүлхэ байна.

Хиналтын Соведтэ Советскэ Верховно Главнокомандованиин түлөөлэгшөөр Германиие ээлhэн советскэ сэрэгүүдэй Главнокомандалагша Советскэ Союзай Маршал Г. К. Жуков томилогдобо.

Чимитовэй звено түрүүлбэ

«Шэнэ ажал» колхозой членүүд энэ жэлэй хабарай таряатын хүдэлмэринүүдые Хоринэгоо аймаг соо түрүүлэн дүүргэбэ. Ороohото бобово тарилга хэхэ түсэбөө энэ колхоз 101 процент эрхим шанартайгаар дүүргэhэн байна.

Хабарай полевой хүдэлмэриин эхилhэнhээ хойшо дээрэхи артелиин членүүд эсэшэ-сусашагүйгөөр ажаллажа гараа. Колхоз доторой социалистическэ мүрысөөндэ нүхэр Чимитовэй хүтэлбэрилдэг звено түрүүлбэ. Түс звеногой членүүд Доржиева, Дашипилова, Дондокова, Дамбиев, Дашицыренова, Базарсадуева гэгшэд түрүү ажалаараа тустаар шалгаржа, колхозhоо шан абаа.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

Улаан Армиин генералнууд ба офицерскэ составта Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгохо тухай

Немецкэ булимтарагшадта эсэргүү тэмсэлэй фронт дээрэ Командованиин дайшалхы даалгабаринуудые жэшээтэ hайнаар дүүргэhэнэй ба тиихэ зуураа түйлаhан амжалтануудайнь түлөө ЛЕНИНЭЙ орден ба «АЛТАН ОДОН» медаль барюулгатайгаар СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ГЕРОЙН нэрэзэргэ олгохо:

1. Генерал-майор **Баканов** Дмитрий Евстигнеевичтэ.
2. Гвардиин генерал-майор **Глебов** Виктор Сергеевичтэ.
3. Гвардиин генерал-майор **Дзусов** Ибрагим Магометовичта.
4. Гвардиин генерал-лейтенант **Жеребин** Дмитрий Сергеевичтэ.
5. Генерал-лейтенант **Игнатов** Николай Васильевичта.
6. Гвардиин генерал-майор **Козин** Нестер Дмитриевичтэ.
7. Артиллериин генерал-майор **Кознов** Борис Ильичтэ.
8. Авиациин гвардиин генерал-майор **Комаров** Георгий Иосифовичтэ.
9. Танкова сэрэгүүдэй гвардиин генерал-лейтенант **Кривошейн** Семен Моисеевичтэ.
10. Генерал-полковник **Кузнецов** Василий Ивановичта.
11. Генерал-майор **Кущев** Александр Михайловичта.
12. Генерал-полковник **Малинин** Михаил Сергеевичтэ.
13. Полковник **Негода** Алексей Игнатьевичта.
14. Генерал-майор **Переверткин** Семен Никифоровичтэ.
15. Генерал-лейтенант **Поплавский** Станислав Гиляровичтэ.
16. Инженернэ сэрэгүүдэй генерал-полковник **Прошляков** Алексей Ивановичта.
17. Гүрэнэй аюулгүйе хамгаалха 2-дохи рангын комиссар **Серов** Иван Александровичта.
18. Авиациин гвардиин генерал-майор **Сиднев** Борис Арсеньевичта.
19. Гвардиин генерал-майор **Соколов** Василий Павловичта.
20. Армиин генерал **Соколовский** Василий Даниловичта.
21. Генерал-майор **Шатилов** Василий Митрофановичта.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1945 оной майн 29.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

Улаан Армиин генералнууд ба офицерскэ составта Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгохо тухай

Немецкэ булимтарагшадта эсэргүү тэмсэлэй фронт дээрэ Командованиин дайшалхы даалгабаринуудые жэшээтэ hайнаар дүүргэhэнэй ба тиихэ зуураа түйлаhан амжалтануудайнь түлөө ЛЕНИНЭЙ орден ба «АЛТАН ОДОН» медаль барюулгатайгаар СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ГЕРОЙН нэрэзэргэ олгохо:

1. Генерал-полковник **Боголюбов** Александр Николаевичта.
2. Гвардиин генерал-майор **Бринкель** Павел Порфирьевичтэ.
3. Гвардиин генерал-майор **Гребенник** Кузьма Евдокимовичта.
4. Генерал-майор **Джанджгава** Владимир Николаевичта.
5. Гвардиин генерал-лейтенант **Осликовский** Николай Сергеевичтэ.
6. Танкова сэрэгүүдэй гвардиин генерал-лейтенант **Панов** Михаил Фёдоровичта.
7. Танкова сэрэгүүдэй гвардиин генерал-лейтенант **Панфилов** Алексей Павловичта.
8. Артиллериин генерал-полковник **Сокольский** Александр Кузьмичтэ.
9. Гвардиин полковник **Трудолюбов** Василий Ивановичта.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1945 оной майн 29.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Олон хүүгэдтэй эхэнүүдые „Эхын алдар" гэжэ орденууд ба „Эхын медаль" гэжэ медальнуудаар шагнаха тухай

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-най Указай үндэhөөр СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэhөө шагнаха гэбэл:

Юhэн хүүгэдые түрэhэн ба хүмүүжүүлhэн эхэнүүдые «ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ 1-ДЭХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. ВАРФОЛОМЕЕВА Евдокия Васильевнае—Мухар-Шэбэрэй аймагай Никольск тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
2. КОРЕНЕВА Александра Ефремовнае—Кабанскын аймагай Тимлюй тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

Найман хүүгэдые түрэhэн ба хүмүүжүүлhэн эхэнүүдые «ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ 2-ДОХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. КОЛМАКОВА Вера Васильевнае—Баргажанай аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
2. ЛЮБОВНИКОВА Таисья Евдокимовнае—Баргажанай аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

Долоон хүүгэдые түрэhэн ба хүмүүжүүлhэн эхэнүүдые «ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ 3-ДАХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. БАТАШЕВА Анна Евгеньевнае—Прибайкальска аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
2. КРАСАВИНА Анна Афанасьевнае—Прибайкальска аймагай Гремячинск тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
3. ПЕРОВА Глафира Васильевнае—Прибайкальска аймагай «Красный Партизан» колхозой колхозница.
4. ПУШКАРЕВА Фёдора Павловнае—Прибайкальска аймагай «Свободный Путь» колхозой колхозница.
5. ХУМАЕВА Долгор Гармаевнае—Окын аймагай «КИМ» колхозой колхозница.

Зургаан хүүгэдые түрэhэн ба хүмүүжүүлhэн эхэнүүдые «ЭХЫН МЕДАЛЬ» ГЭЖЭ 1-ДЭХИ ЗЭРГЫН МЕДАЛЯАР

1. АНОСОВА Елизавета Петровнае—Кударын аймагай «Красный Пахарь» колхозой колхозница.
2. АНДРЕЕВА Евдокия Михайловнае—Кударын аймагай «Красный Строитель» колхозой колхозница.
3. АНДРЕЕВА Апросинья Георгиевнае—Кударын аймагай Ехэ-Кудара тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
4. БРЫЛЕВА Соломанида Варфоломеевнае—Мухар-Шэбэрэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
5. ДОРЖИЕВА Цырма Гармаевнае—Баргажанай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
6. ЖАРКОВА Евдокия Антиповнае—Кударын аймагай «Красный Пахарь» колхозой колхозница.
7. ЖЕРЕБЧИКОВА Фёкла Тихоновнае—Улан-Удэ городой Заводской районой «Коминтерн» колхозой хүдэлмэришэн.
8. ИГУМНОВА Евгения Ивановнае—Кударын аймагай «Красный Пограничник» колхозой колхозница.
9. КОЛОДИНА Фёкла Ивановнае—Кударын аймагай «Красная Заря» колхозой колхозница.
10. ЛЕОНОВА Ульяна Гурьяновнае—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Красный Заган» колхозой колхозница.
11. ЛОСКУТНИКОВА Лепестинья Якимовнае—Кударын аймагай Чкаловай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
12. МОСКВИТИНА Ульяна Михайловнае—Кударын аймагай Чкаловай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
13. ПУШМИНА Александра Ивановнае—Кударын аймагай Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
14. ПЕРЕВАЛОВА Евдокия Алексеевнае—Кударын аймагай Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

Табан хүүгэдые түрэhэн ба хүмүүжүүлhэн эхэнүүдые «ЭХЫН МЕДАЛЬ» ГЭЖЭ 2-ДОХИ ЗЭРГЫН МЕДАЛЯАР

1. АНОСОВА Марфа Никитьевнае—Кударын аймагай «Красный Пограничник» колхозой колхозница.
2. АНТОНОВА Елизавета Петровнае—Прибайкальска аймагай Ст. Татаурово тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
3. АГАФОНОВА Пелагея Павловнае—Кударын аймагай «Вперед» колхозой колхозница.
4. АНУФРИЕВА Александра Филипповнае—Кударын аймагай «Красный Октябрь» колхозой колхозница.
5. БАБЫКИНА Наталья Яковлевнае—Кударын аймагай «Красный Пограничник» колхозой колхозница.
6. БАТАШЕВА Серафима Степановнае—Прибайкальска аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
7. БАЖЕНОВА Евдокия Яковлевнае—Улан-Удэ городой Заводской районой «Коминтерн» колхозой хүдэлмэришэн.
8. БЕЛОУСОВА Дарья Никоновнае—Прибайкальска аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
9. БАШДАЕВА Маремьяна Ивановнае—Кударын аймагай «Красный Пахарь» колхозой колхозница.
10. БУЗИНА Наталья Капитоновнае—Кударын аймагай Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
11. БУХАЛЬЦЕВА Анна Петровнае—Кударын аймагай «Красная Заря» колхозой колхозница.
12. ВИКТОРОВА Анастасия Степановнае—Прибайкальска аймагай Покровка тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
13. ВОРОНИНА Дарья Иннокентьевнае—Кударын аймагай «Заря» колхозой колхозница.
14. ГАЛЕЕВА Гарифабон Галеевнае—Кударын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
15. ГАТАУЛИНА Камал—Кударын аймагай Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
16. ДОРОФЕЕВА Пелагея Михайловнае — Кударын аймагай «Красный Пограничник» колхозой колхозница.
17. ЕФРЕМОВА Фёдора Корнеевнае—Кударын аймагай «Красный Пограничник» колхозой колхозница.
18. ЖАРКОВА Елена Васильевнае—Кударын аймагай «Красный Пограничник» колхозой колхозница.
19. ЖАРКОВА Екатерина Павловнае—Кударын аймагай «Красный Пограничник» колхозой колхозница.
20. ЖАРКОВА Аграфёна Степановнае—Кударын аймагай «Красный Пахарь» колхозой колхозница.

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

Улаан тугаа …дахагүйн түлөө

БИЧУРА. (**Телефоноор абтаба**). Бодонгуудай сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз хабарай тарилгын үедэхи социалистическэ мүрысөөндэ илажа, ВКП(б)-гэй айком болон аймгүйсэдкомой дамжуултын Улаан туг абаhан юм.

Түс колхозэй членүүд ороohотобобово культурануудаа агротехническэ эрхим болзорнуудта тарижа дүүргэээд, түсэбhөө гадуур 25 гектар тарилга хэбэ. Нүхэр Аюшиева хүтэлбэрилэгшэтэй газархахалагшадай звено үдэрэйнгөө даалгабариие бүхы дээрэ 110—115 процент эрхим шанартайгаар дүүргэдэг байна. Мүн энэ звеногой мори унаа шэнээ шадалаа алдаагүй тобир тарган зангаараа. Плугшад Цыпилма Доржиева, Дулма Митупова, Дугарма Будажапова, сеялкэшэн Хандапу Ламажапова гэгшэд түрүү ажалаараа бүхы колхознигуудаа илана.

Мүнөө үедэ энэ артелиин членүүд Улаан тугаа бүхөөр барихын түлөө техническэ овощной, тэжээлэй культурануудай тарилга дээрэ бүри эршэтэйгээр хүдэлмэрилжэ байха юм.

Тэрэшэлэн Гушадай сомонэй Кагановичын нэрэмжэтэ, Харланай сомоной «Большевик», Бодонгуудай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд тарилгын үедэхи социалистическэ мүрысөөндэ түрүү hуурингуудые эзэлжэ, ВКП(б)-гэй айком болон аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг абаха кандидадууд болгогдоо. hаяар дээрэхи колхозууд тарилгаяа дүүргэхэеэ байна.

Социалистическэ мүрысөөндэ илажа ябаhан эдэ артелиин түрүүшүүлэй ажал хүдэлмэриин дүршэл Бичурын аймагай бусад колхознигуудта үльгэр жэшээ боложо үгэхэ зэргэтэй.

А. ТКАЧЕВА.

Советскэ Союзай hонин

ГОМЕЛЬСКО ЭЛЕКТРОСТАНЦИ АЖАҮЙЛЭДБЭРИДЭЭ ТОК ҮГЭЖЭ ЭХИЛЭЭ

ГОМЕЛЬ. (ТАСС). Сэрэг дайнай дүүрэhэнэй hүүлээр түрүүшын недели соо гомельско электростанциин монтажно-hэргээн бодхоолгын бригада үйлэдбэриин ехэхэн илалта түйлаба. 3.000 киловатт хүсэтэй турбогенераторта капитальна заhабари хэhэнэйнгээ hүүлдэ, түрүүшын ээлжээндэ бодхоогдохо городской электростанци хүсэндөө оробо. Тэрэ хадаа Гомелиин предприятинууд, учреждениинууд болон ажалшадай ажаhуудаг гэрнүүдтэ ток үгэжэ эхилбэ.

ЯКУТИДА ЭГЭЭН ТҮРҮҮШЫН КОЛХОЗНО ЭЛЕКТРОСТАНЦИ

Амгинскэ районой (Якутия) Чапаевай нэрэмжэтэ колхоздо ехэхэн hайндэр болобо. Түс колхоз өөрынгөө 15 жэлэй ойе электростанци байгуулжа тэмдэглэбэ. Эгээн түрүүн байгуулагдаhан колхозно электростанци болбол олон ниитын байрануудые болон колхознигуудай гэр балгаhануудые гэрэлтүүлжэ эхилбэ.

ГРУЗИИН ОЕДОЛОЙ АЖАҮЙЛЭДБЭРИИН ПРЕДПРИЯТИНУУДААР

Грузиин оёдолой ажаүйлэдбэриин предприятинууд костюм, платья болон дотор хубсаhануудые олоор гаргажа эхилээ. Грузинска ССР-эй хүнгэн ажаүйлэдбэриин Наркомадай дэргэдэ байгуулагдаhан уранhайханай совет болбол hаяхан эхэнэрнүүдэй үмдэдэг хубсаhануудай 50 маяг (модель) ба 20 дотор хубсаhанай модель батална.

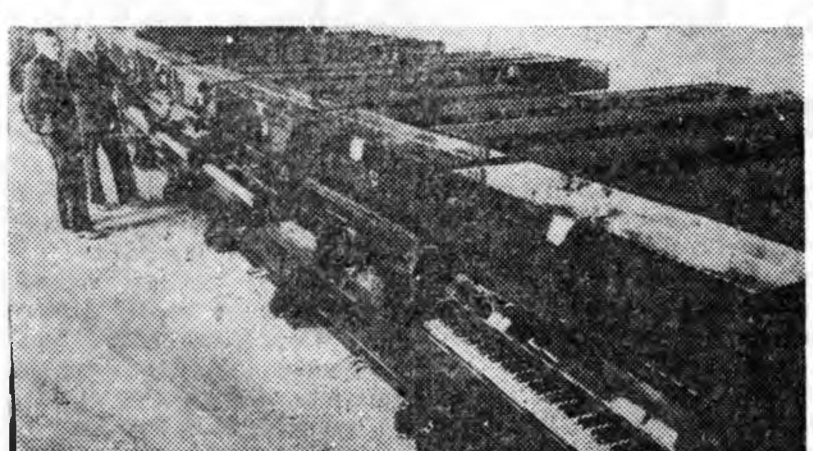

«Красный Октябрь» гэжэ ленинградска фабрика пианино хэхэ ажалаа hэргээгээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Техническэ хиналтын таhагай начальник В. М. Махневич (зүүн гарhаа), заhаха цехын ахалагша мастер В. С. Лысенко гэгшэд бэлэн болоhон хүгжэмэй инструментнүүдые шалган хаража байна.

В. Федосеевай фото (ТАСС-эй фотохронико).

БЕЛОРУССКА БИБЛИОТЕКЭНҮҮДhЭЭ ГИТЛЕРОВЕЦҮҮДЭЙ ХУЛГАЙЛЖА АБААШАhАН НОМУУД МИНСКДЭ АСАРАГДАБА

МИНСК. (ТАСС). hаяхан 4-дэхи Украинска фронтын түлөөлэгшэдэй үдэшэлгэтэйгөөр Минскдэ Белорусска ССР-эй наукануудай Академиин библиотекэhээ немецүүдэй хулгайлан абаашаhан 6 вагон ном ерэбэ. Түс номуудые младша сержант Горбатенко олоhон байгаа, тиин тэрээндэ тэрэ номуудые Минск абаашахыень командовани даалгаhан юм. Тэрээнтэй нэгэ доро республикын столицада түс фронтын түлөөлэгшэд—сержантнууд Ланской ба Павлицын гэгшэд ерэлсэбэ.

Иимэ үнэтэй ашаан hаяхан Минскдэ 2-дохи Белорусска фронтhоо эльгээгдэhэн байна. Белоруссиин столицын библиотекэнүүдтэ урдань хабаатай байhан хэдэ мянган номуудые майор П. Соловьев асарба. Түс номууд хадаа Штатгартада дүтэхэн байhан Панзино гэдэг помещигэй бууса дээрэ олдоhон байгаа.

УРАЛАЙ, СИБИРИИН БА АЛАС ДУРНАДАХИИН УРАНЗУРАГШАДАЙ ТВОРЧЕСКО КОНФЕРЕНЦИ БОЛОБО

НОВОСИБИРСК. (ТАСС). hаяхан, эндэ Уралай, Сибириин ба Алас Дурнадахиин бүхы область болон хизаарнуудай уранзурагшадай творческо конференци боложо дүүрэбэ. 150 гаран делегадууд ба айлшад хабаадалсаба.

1945 ондо Москвада болохо Бүхэсоюзна уранhайханай выставкада бэлэдхэхэ тухай асуудал уранзурагшад зүбшэн хэлсэбэ.

Гениальна уранзурагша — сибиряк Суриковай наhа барааhанhаа хойшо 30 жэлэй ойдо зорюулагдаhан бүхэсибирскэ уранhайханай выставка ерэхэ жэлдэ эмхидхэхэ тухай дурадхалые бүгэдөөрөө hайшаабад.

РИГАДЭ—СОВЕТСКЭ УРАН ЗУРАГАЙ БА hИИЛЭЛГЫН ВЫСТАВКА

Ригадэ Латвиин уранhайханай гүрэнэй музейн залнуудта советскэ уран зурагай ба hиилэлгын выставка нээгдэжэ, тэндэ РСФСР-эй, Украинын, Грузиин, Узбекистанай, Армениин болон бусад советскэ республикануудай 150 шахуу уранзурагшадай зурагууд табигдаба. СССР-эй арадай уранзурагша Герасимовай, РСФСР-эй арадай уранзурагша Игорь Грабариин, искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагшад Дейнекиин, Кончаловскиин, Грузиин арадай уранзурагша Тоидзе гэгшын ба бусадай хүдэлмэринүүдтэй рижанууд ехэхэн hонирхон танилсанад.

Выставкада табигдаhан картинуудай хахадынь Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай жэлнүүдтэ бэшэгдэhэн байгаа.

Тарбагатайн аймагай «Красная Заря» колхозой гэрэй эзэн эхэнэрнүүд ба үхибүүд хартаабха саг соонь тарихын тула оролдосотойгоор о олсобо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Эгэшэ дүү хоёр—Лена ба Валя Осиповуд, эмэгтэй колхознигууд Е. П. Думнова ба Ф. И. Русина гэгшэд хартаабха тарижа байна.

Тарбагатайн аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз ороохото культурануудые таряад, хартаабхаяа hуулгажа hаяар дүүргэхэнь. 75 наhатай Григорий Владимирович Иванов (шанарые шалгагша) болбол яровизаци хэгдэhэн хартаабха hайшан гэжэ тариха тухай Т. А. Ивановада хэлэжэ байhанииень энэ зураг дээрэhээ харанат.

А. Попевой фото.

Хартаабха ехээр ургуулхын түлөө

Чикой уhанай эрьедэ үнихэн баригдаhан арhанай завод бии юм. Энэ заводой худэлмэришэдэй зарьманиинь хара багаhаа хойшо эндэ худэлмэрилhэн байха юм. Николай Лахманов гэгшэ өөрынгөө hамган Мария Ивановна гэгшэтэй багануул ... hаа хойшо эндэ худэлмэрилнэд.

Энэ нүхэр өөртөө огородой үндэр ургаса абахын тула сүлөөтэй сагтаа ехэхэн оролдолго гаргадаг байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ Мария Ивановна огородhоо үндэр ургаса абажа, гэртэхинээ тэдхэhэн ба хүршэ айлнуудтаа урьhалхаhаа гадна, Бичурын аймагай Ара-Хэрээтын зарим колхозуудта туhалhан байха юм.

Посёлкодохи эхэнэрнүүд эндэ дыни ба помидор ургахагүй гэжэ буляалдаhан байгаа. Тиихэдэнь Мария Ивановна өөрынтөө огородhоо тэмонууд ба hайн помидор ургуулжа хуряаhан байна. Мүнөө эндэхи эхэнэрнүүд Мария Ивановнагай жэшээгээр дыни ба помидор тариха гэжэ шиидэбэд.

Мария Ивановна энэ жэлдэ үшөө ехэ хартаабха болон овощь ургуулхын түлөө тэмсэжэ байна.

Р. ТУГУТОВ.

Колхознигууд артельдээ хартаабхын хүрэнгэ урьhална

ТАРБАГАТАИ. (Телефоноор абтаба). Аймагай колхозууд 200 шахуу гектар хартаабха таряад байна.

Тарбагатайн аймагай колхознигууд колхозоороо хартаабхын үндэр ургаса хуряахын түлөө эрмэлзэн, үмсынгөө үрhэнhөө артельдээ урьhална. Ехэ-Куналейн сельсоведэй Молотовой нэрэмжэтэ артелиин члэнүүд колхоздоо 200 пүүд хартаабхын хүрэнгэ урьhалhан байна. «Победитель» артелиин колхознигууд 1.000 пүүд хартаабха урьhалаа. Тиигэжэ энэ артелиин членүүд колхоздоо түсэбhөө гадуур хартаабха тариха арга олгобо. Надеинскэ сельсоведэй «Искра» колхозой членүүд 500 пүүд сэбэр үрhэ артельдээ урьhаар үгөө.

Аймагай колхознигууд артельдээ хүрэнгэ урьhалжа үргэлжэлүүлhээр.

Хабарай тарилгын үедэ газархахалагшад-залуушуулай хэhэн республиканска социалистическэ мүрысөөн

Гурбадахи дүнгүүд

ВЛКСМ-эй обком болон БМАССР-эй Наркомземэй шангуудые абаха кандидадуудта дородурсагдагшад үлөөгдэбэ гэбэл:

НЭГЭДЭХИ ШАГНАЛНУУДТА:

Степанова Ф. (Тарбагатайн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз).

Соколова А. (Тарбагатайн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз).

Иванова П. (Мухаршэбэрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз).

Доржиев Д. (Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз).

Чистякова П. (Тарбагатайн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз).

ХОЁРДОХИ ШАГНАЛНУУДТА:

Бальжинова Д. (Бичурын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз).

Сластина Е. (Мухаршэбэрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз).

Тибанов Н. (Мухаршэбэрэй аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз).

Базаров Б. (Хэжэнгын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз).

Доржиев Д. (Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз).

Павлова Ф. (Бичурын аймагай «Красная заря» колхоз).

Вишнякова Л. (Тарбагатайн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз).

Ефимова М. (Бичурын аймагай Круминай нэрэмжэтэ колхоз).

ГУРБАДАХИ ШАГНАЛНУУДТА:

Цыбикова Д. (Хэжэнгын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз).

Цыбикова Б. (Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз).

Антонов М. (Тарбагатайн аймагай «Искра» колхоз).

Фомина В. (Тарбагатайн аймагай «Искра» колхоз).

Борисов М. (Тарбагатайн аймагай «Искра колхоз).

Цыбикова Д. (Бичурын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз).

* * *

ВЛКСМ-эй обком болон БМАССР-эй Наркомземэй шангуудые абаха кандидадуудта дородурсагдагшад баталагдаба:

НЭГЭДЭХИ ШАГНАЛНУУДТА:

Григорьев Ф. (Тарбагатайн аймагай «Искра» колхоз).

Сулейманова К. (Заиграйн аймагай Тельманай нэрэмжэтэ колхоз).

Ефимова А. (Сэлэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз).

Андреева С. (Мухаршэбэрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз).

Дашиева Б. (Мухаршэбэрэй аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз).

Ветошникова И. (Бичурын аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхоз).

Заиграева М. (Тарбагатайн аймагай «Гигант» колхоз).

Павлова А. (Тарбагатайн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз).

ХОЁРДОХИ ШАГНАЛНУУДТА:

Галинтухинова А. (Мухаршэбэрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз).

Мельников Г. (Мухаршэбэрэй аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз).

Будожапов Д. (Мухаршэбэрэй аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз).

Жалсанова Б. (Сэлэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз).

Безызвестных С. (Тарбагатайн аймагай «Гигант» колхоз).

Банкова Е. (Тарбагатайн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз).

Добчинова Д. (Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз).

Цыренжапов П. (Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз).

Фёдоров А. (Тарбагатайн аймагай «Гигант» колхоз).

Безызвестных Е. (Тарбагатайн аймагай «Гигант» колхоз).

Михалев М. (Тарбагатайн аймагай «Гигант» колхоз).

Базаров Б. (Сэлэнгын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз).

Банзаракцаев Ц. (Сэлэнгын аймагай Тельманай нэрэмжэтэ колхоз).

Самсоненко В. (Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз).

Измаираев Г. (Тарбагатайн аймагай «Гигант» колхоз).

Томилов П. (Тунхэнэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз).

Холхоев П. (Тунхэнэй аймагай «Улаан Тоорэ» колхоз).

Шептухин В. (Сэлэнгын аймагай Тельманай нэрэмжэтэ колхоз).

ГУРБАДАХИ ШАГНАЛНУУДТА:

Амагалунова Б. (Кударын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз).

Цыдыпов Б. (Хэрэнгийн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз).

Воронина Е. (Кударын аймагай «Заря» колхоз).

Тимофеева П. (Кударын аймагай «Заря» колхоз).

Воронина А. (Кударын аймагай «Заря» колхоз).

Эмегенова Ц. (Кударын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз).

Павлова Л. (Тарбагатайн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз).

Пластинина О. (Тарбагатайн аймагай Гигант» колхоз).

Доржиева Б. (Сэлэнгын аймагай «Большевик» колхоз).

Дамбаев Д. (Кударын аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоз).

Пырентаров Э. (Кударын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз).

Молонова Г. (Бичурын аймагай «Большевик» колхоз).

Цыдыпова Д. (Хоринн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз).

Ламажапова Х. (Бичурын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз).

Дылыков А. (Кяхтын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз).

Ринчиндоржиев Ц. (Сэлэнгын аймагай «Социализм» колхоз).

Ермолаев В. (Торийн аймагай Свердловэй нэрэмжэтэ колхоз).

Осокин И. (Торийн аймагай Свердловэй нэрэмжэтэ колхоз).

Балсанова Д. (Кяхтын аймагай «Улаан-Субагта» колхоз).

Балабанов П. (Торийн аймагай Свердловэй нэрэмжэтэ колхоз).

Попов А. (Тунхэнэй аймагай «Красный пахарь» колхоз).

Шаргаев Д. (Тунхэнэй аймагай «Улаан-Тэоро» колхоз).

Сороковиков С. (Тунхэнэй аймагай «Красный пахарь» колхоз).

Кобелов В. (Тунхэнэй аймагай «Красный пахарь» колхоз).

Аймагай газетэнүүдhээ

Түмэршэ дархан Сотниковой рекорд

Түмэрзамайхидай Сталинска үдэрые хүндэтэйгөөр угтахын түлөө мүрысөөндэ оролсожо, түмэршэ дархан П. И. Сотников, балгаша Булханов ба машинист Ковтанюк гэгшэд үндэр бүтээсэнүүдые харуулжа байна.

Майн 18-да тэдэнэй бригада халааhайнгаа нормые 400 процент дүүргэбэ. Иимэ үндэр бүтээсые энэ цехын нэгэшье бригада түйлаагүй юм

«Локомотив»

Агитаторнуудай оролдолгын ашаар

Хэриин аймагай «Путь Сталина» колхозой агитколлектив болбол хабарай тарилгые хаhа саг соонь эрхим hайн шанартайгаар дүүргэхын тула нилээд ехэхэн худэлмэри хэнэ.

Агитаторнууд нүхэд Бадмаев, Цыдыпова гэгшэд илангаяа hайнаар худэлмэрилнэ. Эдэнэр колхознигуудай социалистическэ мүрысөөниие эмхидхэжэ, тэдэнэй абаhан уялганууды үдэр бүри шалгажа байдаг.

Эдэ агитаторнуудай худэлмэриин ашаар тарилга түргэнөөр ба hайн шанартайгаар ябуулагдажа байна.

«Красная Заря».

Киселевой звенодо

Серпион Кирилловичын звено абтэйгээр худэлжэ байна. Мүнөө 90 гектар амиды газар хахалжа, 3 дахин борнойлоод тарилга хэжэ дүүргээ.

«Хэнтнай hайнаар худэлнэб» гэжэ асуухада «Бултадаан» гэжэ Заиграйн аймагай алдарта звеньевод харюусана. Үнэндөөшье энэ звеноин членүүд хэниинь хэн гэшэгүй hайнаар худэлдэг. Энэ— Серпион Кирилловичын hургаhан зоригто ажалай заншал гээшэ.

Киселёвой звеногой тариhан газар мүнөө хухэржэ, тэрээн дээрээ подкормко хэжэ байна.

(«Путь Сталина»).

Алтанай малталга дээрэhээ

«Красный Баунт» гэжэ газетэ алта малталга тухай нүхэр Таян гэгшын статья тунхаглаба. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

—Алта малтаха зунай үе ерэбэ. Нютагай зониие алта малтаха ажалда hайн дураарнь хандуулха гээшэ тон шухала болоо. Тэрэнэй тулада бүхы приискэнүүд дээрэ агитационно-ойлгуууламжын болоод эмхидхэлэй худэлмэри hайжаруулха, hайн олзо оруулhан хүнүүдые урмашуулха хэрэгтэй. Илалтын баяраар омгорхоhон Баунтын аймагай арад зон алта малталгые hайжаруулха хэрэгтэ туhалха байhаниинь найдамтай.

Залинта аадар юун дээрэhээ болоноб?

Ехэ уhата түргэн бороо ба заримдаа мүндэртэй залинта аадар зунай үедэ ходо болодог. Нюдэ hаргатар сахилгаататажа, аянгын дуун нэрьедэг. Заримдаа мүндэр хадаа ургаса таряа гэмтээдэг, сонхо тэhэлдэг ба хүниие болон алуу мал шархатуулдаг. 1926 оной июнийн 9-дэ Одессадэ нэгэ монсогорынь 200—300 грамм шэгнүүртэй мүндэр унаhан юм. Мүн тэрэшэлэн 1928 оной июль hарада Америкада нэгэ монсогорынь 600 грамм мүндэр унаа hэн. Сахилгаан гээшэ ой модондо ба гэр байрада бууж гал түймэр татан шатаадагшье байха юм.

Залинта аадар юун дээрэhээ болодог гээшэб?

Зунай наран шарахадаа газарые ехээр халаадаг, халаhан газарhаа агаар мүн лэ халадаг. Халаhан агаар хүйтэн агаарhаа хүнгэн ушарhаа дээшээ дэгдэдэг. Халаhан агаар дээшээ гарахадаа хүрэдэг. Тиигэжэ тэрэ агаарта байhан шииг нойтониинь жэжэхэн дуhалнууд болодог. Үй түмэн тэдэ жэжэхэн дуhалнууд үүлэн болон суглардаг. Мүн энээн шэнги, үбэлэй хүйтэндэ газаа бидэнэй амилхада амимнай жэжэхэн дуhалнууд боложо ууралтан харагдадаг гээшэ.

Тэрэ уhанай дуhалнууд ехэнхидээ тон дээгүүр хөөрэжэ, хүйтэндэ хүрөөд жэжэхэн мүльhэн болошодог. Тэдэ жэжэхэн мүльhэдтэ бусад олон дуhалнууд наалдажа хүрэлсөөд, хүндэ болоходоо гэдэргээ газарта унадаг. Тэдэ мүльhэн дан томонууд бэшэ байбал унаха замдаа хайлажа бороо болон адхардаг. Томо мүльhэдынь замдаа хайлажа үрьдэнгүй, мүндэр болон унадаг юм.

Үүлэнэй жэжэ дуhалнууд энээнhээ үшөө үлүү hонирхолтойгоор хубилдаг ушарнууд тохёолдоно. hалхинай эрид шанга урасхал тэдэ олон дуhалнуудые бүри жэжэхэн сэсэрдэhэн болгон задалдаг. Иихэ зуура тэдээндэ электричество сугладаг. Үй түмэн дуhалнуудhаа бүридэhэн үүлэн соо айхабтар ехэ электричество сугларжа, тэндэ үүлэнүүдэй дундань гү, али үүлэн газар хоёрой дунда тон хүсэтэй Электрическэ ошон гэхэ гү, сахилгаан бии боложо эршэдэн харбан гарадаг байха юм. Сахилгаан гээшэ электрическэ ошон юм гэжэ аяар 200 жэлэй урда тээ ородой агууехэ эрдэмтэ Ломоносов ба американска эрдэмтэ Франклин гэгшэд элоhон байгаа.

Сахилгаанай халууниинь угаа ехэ юм. 10—15 мянган градус болодог. Сахилгаан залинhаа далдалха эгээн найдамтай юумэ юун бэ гэбэл, Громоотовод болоно. Тэрэ болбол электрическэ разрядые газар руу оруулан зайлуулдаг. Сахилгаанай электрическэ разрядууд аянгын дуугаар нэрьедэг. Сахилгаан аянгын ууртай шанга нэерээн болбэл үүлэн ба газарта суурятаhан дуун болоно.

Эртэ урда сагhаа хойшо хүн зоной сэдьхэлдэ hүөг бэшэрэлэй айдаhатай зүйл байhан сахилгаан ба залин буудалай хамаг нюусануудые эрдэм наука хүсэд дүүрэн талажа тодоруулhан байна.

(«Колхознигой календарьhаа)».

ХИЛЫН СААНА

НОМГОН ДАЛАЙ ДЭЭРЭХИ ДАЙН

ЛОНДОН, майн 30. (ТАСС). Номгон далайн баруун-урдахи хубида байгаа союзнигуудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командованиин штабай мэдээсэлые Рейтер агентствын дамжуулхань хадаа Лусон (Филиппины) аралай баруун-хойто хубидахи хада модонуудтай районд японецуудай эмхитэй эсэргүүсэлтэ хэхэ ябадал зогсобо. Манданао арал дээрэ американска сэрэгүүд Давао-hаа баруун-хойгуур 50 мильдэ байhан пунктдэхи Куланг голые гаталан гараба.

Американска авиаци болбол Формоза арал дээрэхи ба Сайгонаhаа хойгуур (Француэска Индо-Китай) районхи японско объектнүүдые бомбодобо. Тэрэшэлэн Кантондохи аэродром бомбодолгодо ороно.

ВАШИНГТОН, майн 30. (ТАСС). США-гай Номгон далайн флодэй штабай мэдээсэхэнь хадаа, Окинава арал дээрэ ябуулгаа хэжэ байhан американска далайн ябган сэрэгүүд Сюри гэжэ хэрэмдэ туулаба.

САН-ФРАНЦИСКЫН АМЕРИКАНО-РУССКА ИНСТИТУДТА НЭГЭДЭМЭЛ НАЦАНУУДАЙ КОНФЕРЕНЦИДЭ ОШОhОН СОВЕТСКЭ ДЕЛЕГАЦИНУУДЫЕ ХҮНДЭЛhЭН ОБЕД БОЛОБО

САН-ФРАНЦИСКО, майн 28. (ТАСС-эй тусхай корреспондент). Сан-Францискын американо-русска институт Нэгэдэмэл Нацануудай Конференцидэ ерэhэн Советскэ Союзай, Украинын ба Белоруссиин делегацинуудые хүндэлжэ обед хэбэ. Түс обед дээрэ 500 гаран хүн, тэрэ тоодо элитэ ажа-ябуулагшад байба. Нүхэр Громыко, Мануильский, Киселёв, Калифорниин штадай губернатор Уоррен, Республиканска партиин ажа-ябуулагша Крам ба американо-советскэ институдые хүтэлбэрилэгшэ Робертс гэгшэд үгэ хэлэбэд. Саашанхи амгалан тайбан байдалые хангахын тулада Холбоото Штадууд ба Советскэ Союзай хоорондохи эб найрамдалай харилсаануудай зайлашагүй хэрэгтэй байhаниие үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ.

ХУУРМАГ МҮНГЭН БА ДОКУМЕНТНҮҮДЫЕ ХЭДЭГ ГИТЛЕРОВСКЭ ФАБРИКА ОЛДОБО

ПАРИЖ, майн 29. (ТАСС). Франкфурт-на-Майне шадар Заксенхаузен лагерьта гитлеровецүүдэй эмхидхэhэн хуурмаг мүнгэ, документнүүд, тамганууд болон бусад юумэнүүдые хэдэг тон ехэ фабрикые союзнигуудай сэрэгүүдэй олоhон тухай французска радио мэдээсэнэ. Хүсөөр асарагдаад, лагерьта хаагдаhан 140 мянга гаран хүнүүд, олонхидоо французска, бельгийскэ, голландска, норвежскэ түрэлэй худэлмэришэд—хэбшэн болоожо, түс фабрика дээрэ худэлмэрилжэ байгаа. Энэ фабрика дээрэ хуурмаг английска фунт стерлингнүүд болон американска долларнуудые хэблэхэ ябадал эмхидхэгдэhэн байна. Гитлеровскэ түсэбэй зорилгонь хадаа Англи ба США-е хуурмаг мүнгөөр дүүргэжэ, тэдэнэй экономикые унагааха гэhэн байгаа.

МАРШАЛ СТАЛИНАЙ НЭРЭМЖЭТЭ УЙЛСЭ ЛОДЗИДО БИИ БОЛСО

ВАРШАВА, майн 29. (ТАСС). Немецко-фашистска булимтарагшадhаа Лодзь городые Улаан Армиин сүлөөлhэнэй баясхалангые тэмдэглэжэ, Лодзинско народова городской рада болбол главна уйлсэдэ—маршал Сталинай, Рокицинскэ уйлсэдэ—Улаан Армиин нэрэдүүдые олгохо гэжэ тогтообо.

К. Е. ВОРОШИЛОВ БУДАПЕШТДЭ ЕРЭБЭ

БУДАПЕШТ, майн 28. (ТАСС). Мүнөөдэр эндэ Венгридэхи Союзна Хиналтын Комиссиин түрүүлэгшэ Советскэ Союзай Маршал К. Е. Ворошилов ерэбэ.

Түрүү плугшадай дүршэл

Сулейманова Кисима

Хүхэ нэгоон ургажа, ургы сэсэгүүд hалбаран орон дэлхэйе шэмэглэбэ. Ая гангын хоншуун hайхан үнэр хаа-хаанагүй анхилна. Хабарай иимэ hайхан сагай нэгэ үглөөгүүр бидэнэр Тельманай нэрэмжэтэ колхоздо ошохоор зорёо hэмди. Хэдэн жэлэй сада тээ эндэхи таряашадай газар бүтээглэhэн Брянь тосхоной ... байшангууд аяар холоhоо ... харагдана.

Эндэ хүрэжэ ерэмсээрээ тосхон соогуур ходо гаража, Брянь голые үгсэн колхозой полевой станда ошообди.

Брянь голой хоёр хажуугаар Тельманай нэрэмжэтэ колхозой ... тариалан нэбшынхэй юм. Баруун таладань республикын ... ефремовец Серпион Кирилловичын Киселёвой звено hуурижан ... Нүгөө хажуудань Тарабухинай звено ба тракторна бригаданууд hуурижанхай юм. Энэ ... хоёр хажуугай үргэн ехэ тариалан дээгүүр үндэр ургасын түлөө шанга тэмсэл боложо байна. Серпион Кириллович Киселёвой хүтэлбэрилдэг звеногой членүүд хабар эртэ байхада газараа уhалжа, тарилгын урда тээхи элдүүрилгэ ... захалhан байна.

... бэшэнэрhэн элэ хоёр хүр... звеногой членүүд, мүн тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэдшье үндэр ур...

ҮДЭР БҮХЭНДЭ 1,20 ГЕКТАР ЭРХИМ ШАНАРТАЙГААР ХАХАЛДАГ ЗАЛУУ ПЛУГШАНАЙ ДҮРШЭЛhӨӨ

гасын түлөө дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ илахын зорилгоор, тарилгын худэлмэридэ шанга эршэтэйгээр хабаадалсанад. Эдэнэрэй дунда үбгэд хүгшэдшье, залуушуулшье бии юм. Тэдэ, үндэр наhандаа гү, али эдир залуудаа дашууран шалтажа, колхозой ажалда ханамжагүйгөөр хандаха ябадал эндэ байдаггүй. Эдэнэр газар уhалха, хахалха, борнойлхо; тарилга хэхэ мэтын олон янзын худэлмэри хэдэг. Тиихэдээ мори унаагаа тобир тарган байлгахын, зэр зэмсэгүүдээ бүрин бүтэнөөр абажа ябахын түлөө хүн бүхэн оролдодог байна. Тэрэнэй ашаар олонхи колхознигууд үндэр бүтээсэ, эрхим шанар түйлан үргэлжэ магтагдадаг юм. Тэдэ түрүүшүүлэй дунда эгээл залуу плугшан Кисима Сулейманова гэгшэ түсгаар шалгардаг. Энэнэй ажал худэлмэри тухай Тельманай нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд бидэндэ иигэжэ хөөрэбэ:

—Манай Кисима гансашье газар хахалхадаа шалгардаг бэшэ, харин колхозой ямаршье худэлмэридэ hаатадаггүй юм. Кисимын унажа ябадаг мори унаа шалал шэнээгээ хэзээшье алдадаггүй. Тэрэшэлэн Кисима зэр зэмсэгүүдтээ ехэ нарин нягтаар хандадаг байна. Хэрбээ хомут тонэгуудай hүр дээhэнэй уллаа гурьлээн задарбал, тэрэ доронь хаража өөрөө заhадаг, машина болон тэргэ зэмсэгүүдээ саг соонь тоhододог, аршадаг байха юм. Газар хахалжа эхилhэнhээ хойшо Кисима анзаhа плугаа нэгэшье удаа эбдээгүй байна. Кисима Сулейманова мори унаагаа бороздаа дээрэ амаруулха үедөө анзаhа плугаа hайса хаража, hуларhан шурэбүүдынь шангадхажа мушхадаг, шэрой тооhынь арилгадаг ба тоhододог юм.

Үдэрэй ба үдэшын оролгонуудта ороходоо өөрынгөө моридой хэр зэргээр эдеэлжэ байhые үргэлжэ шалгадаг байна. Хэрбээ бэшэ моридто туригдэжэ диилдэжэ байгаа hаань, өөрөө хаража байгаад эдеэлүүлдэг юм. Кисимын морид тухайгаар тиимэ нэтэрүүгээр оролдоходонь бригадын моришод заримдаа сухалдажа, «шинии моридые илгаhан хүн эндэ үгы, өөрөөл ошожо hайнаар эдеэлэ»—гэлдэдэг.

Газар хахалжа эхилhэн түрүүшын хэдэн үдэрнүүдтэ Кисима 0,40 гектар элдүүрилжэ, колхоздо байгуулагдаhан нормоо эгээл дүүргэдэг байгаа. Нэгэнтэ Кисима полидоо орожо ерэхэдээ учётчигhоо иигэжэ hураба.

—Колхоздомнай нормоёо үлүүлэн дүүргэдэг плугшад олон гү?

—Ятараа тэрээндэ hанаагаа зобобош, али ши мүнөөдэр нормоо үлүүлбэ гүш—гэжэ учётчик урдаhаань асуугаа hэн.

Үлүүлhыемни ши мэдэхэ ёhотэй байгааш, ошоод хэмжээ—гэжэ Кисима ууртайгаар харюусаба.

Тэрэ гэhээр хазаар моритой учётчик сажангаа барьяад полидоо гараба. Газар хэмжэхынгээ урда тээ Кисимын хахалhан участок харахадань, бэшэнэйхиhээ hураггүй үргэн шэнги байгаа hэн.

—Энэшни хэды шэнээн хахалhанаа мэдээл хадаа намhаа тиигэжэ асуутаа hэн хаям—гэжэ учётчик аман соогоо гүбэд гээд, өөрынгөө худэлмэри үргэлжэлүүлнэ. Кисимын хахалhан газарай урта үргэн хоёрыень хэмжэhэн дары дүнгынь гаргажа, 0,80 гектар болгоно.

—hэ харыт хоёр нормо колхоз соогоо түрүүлэн дүүргэбэл—гэжэ мүн лэ учётчигнай өөртөө дуугарна. Тэрэ дары хоёр нормо дүүргэhэн Кисимын тухай колхозой бригада, звено бүхэнэй плугшадта дуулдаба. Тэдэнэрэй зарьманиинь доро дороо атаархална, зарьманиинь Кисимые магтана.

Нэгэтэ үглөөгүүр Кисимын болоходо, бороодо норожо газар шиигтэй болоhон байба. «Иимэ газар хахалхада ягаа зохид байхань гээшэб»—гэжэ Кисима доторо баясаат, моридоо түргэн барижа, тухеэрэн полидоо ошоо hэн. Тэрэ үдэрhөө эхилжэ, Кисима Сулейманова бүри ехэ бүтээсэ түйладаг болобо. Хабарай тарилгын халуун үдэрнүүдhээ эхилээд, мүнөө хүртэр Кисима үдэр бүри 1.20 гектар хүртэр эрхим шанартайгаар хахалжа ябана. 32 үдэр соо Кисима гансаараа 42 гектар хахалжа, газар хахалагшад залуушуулай хэhэн республиканска социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлhээр.

hаяхан ВЛКСМ-эй обком болон БМАССР-эй Наркомзем хабарай тарилгын үедэ газархахалагшад-залуушуулай хэhэн республиканска социалистическэ мүрысөөнэй гурбадахи дүнгые хаража үзөөд, Кима Сулейманова ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР-эй Наркомземэй нэгэдэхи шан абаха кандидат болгон баталhан байна.

Иигэжэ хүндэтэ эрхэ олоhон залуу плугшан Кисима саашадаа бүри ехэ амжалта түйлахаар зориггон, үндэр бүтээсэ ба эрхим шанарай түлөө улам шангаар тэмсэжэ оробо.

Үдэшын боро хараан багаар бидэнэр Тельманай нэрэмжэтэ колхозhоо бусажа Заиграйн центр тээшэ зөрёо hэмди. Тиихэдэмнай Тельманай нэрэмжэтэ колхозой полевой худэлмэри харанхы болоошье hаань, үшөө зогсоогүй байгаа hэн. Энэ үедэ Кисима Сулейманова гектарhаа hураггүй үлүү газар hайн шанартайгаар хахалаад, үшөө хэдэн соото нэмээхын түлөө моридоо амаруулжа, анзаhа плугаа тааруулжа hуугаа бэлэй. Сулеймановагай тэрэ үдэрэй бүтээсэ бүри ехэ байhандань hэжэг түрэмөөр бэшэ байна.

О. ГОМБОЕВА.

Харюусалгата редактор Ц. Г. ГАЛСАНОВ.

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ. ул. Ленина, 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ. Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23. АТС—1-80; зам. ответ. редактора—7-89, ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной жизни и промышленности—7-89, сельского хозяйства—6-03, писем и переводов—6-03 (2 зв.); об'явлений —2-64 (2 зв.).

Н—00366. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5.500.